

A svájcifrank-erősödés hatása a magyar gazdaságra

Óriáslesiklás

Devizaviharban a leglabilisabb gazdaságok pénze billen meg a legjobban. A zürichi jegybank váratlan lépésének legfontosabb következménye az lehet Magyarországra, hogy hamarosan se svájci frankhoz, se dollárhoz, se euróhoz nem lehet 300 forint alatt hozzájutni.

NINCS KIMUTATÁS ARRÓL, hogy a hazardőrök milyen arányban nyerne vagy veszítenek. Orbán Viktor most épp nyerőben van. Kormányára még tavaly novemberben elfogadtatta a kétharmados Fidesz–KDNP-többségű parlamenttel a deviza-, zömében svájci-frank-alapú jelzáloghitelek forintosítását, így az alpesi deviza múlt csütörtöki elszabadulása miatt (lásd Kinyílt a svájci retesz című írásunkat) az eredetileg frankban

eladósodottak törlesztőrészelete már nem nőhet tovább. Ez akár meg is állíthatja Orbán és pártja népszerűségi lejtmenetét, amelynek során – a Medián szerint – a netadós riogatás és a kormányközeli személyek kitiltási botránya miatt több mint 900 ezer potenciális szavazó pártolt el tőlük novemberben. Az még nem ismeretes, ezen felül mekkora tömegnél lépte át az ingerküszöböt a decemberben törvényerőre emelt, szintén nagy ellen-

érzéseket kiváltó vasárnapi zárva tartás, illetve az útdíjszabályok átírása.

Az viszont valószínű, hogy anyagilag jól járhatott a kormányfő, már ha igazak a híresztelések, és – pártállástól függetlenül – több politikustársához és megannyi élelmes hazai üzletemberhez hasonlóan – ő is rendelkezik svájci bankszámlával. Igaz, a zürichi vagyonok állítólag többségükben nem frankban, hanem dollárban vannak nyilvántartva, de a zöldhasú is 25

Valami úszik

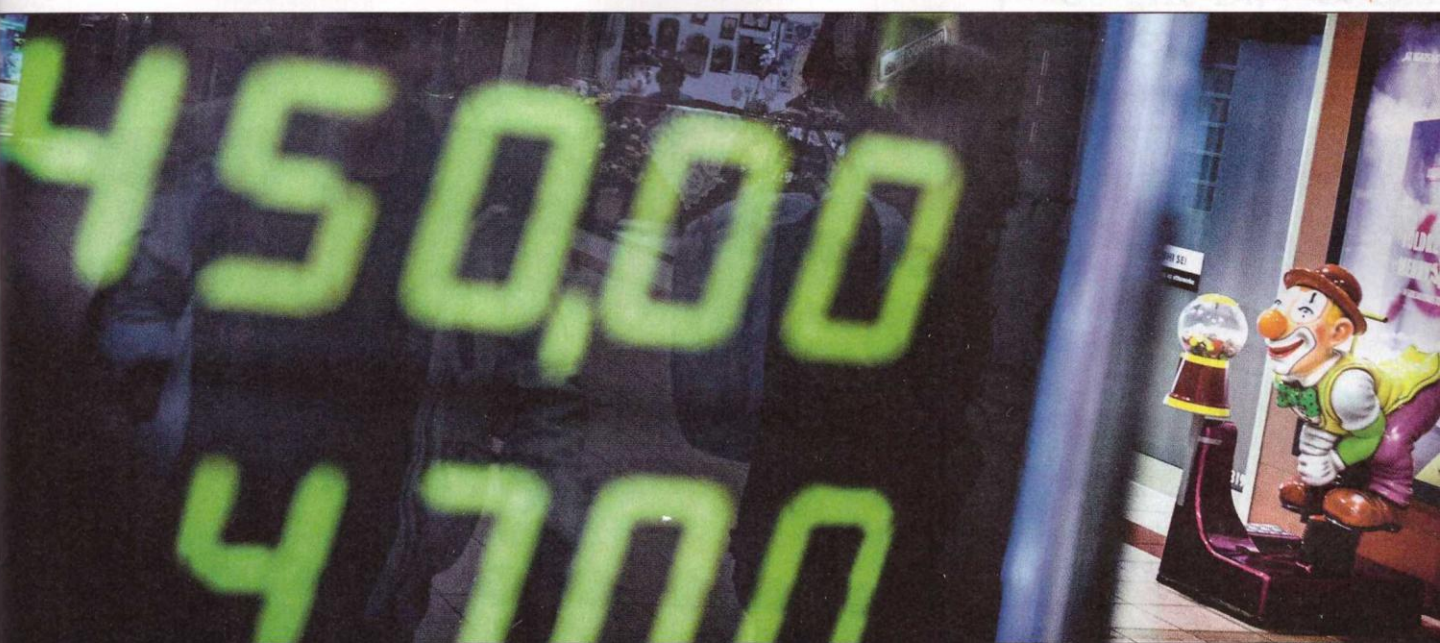
Kizárólag a svájci frank gyengülésére játszva az euróval szemben 5–15 százalékos tiszta nyereségre lehet szert tenni – biztatta még múlt szerdán is a Solar Capital bróker cég egyik üzletkötője a többmillió befektetéssel megcélzott ügyfelet. Ő azonban, szerencséjére, nem állt kötélnek – mintha megéreztette volna, ami másnap történt, amikor is a svájci jegybank több mint hároméves rögzítés után elengedte a hazai valuta árfolyamát. Az efféle „tuti tippek” ezzel egy csapásra összeomlottak, s vagyonok úsztak el. Ha valaki húszmillió forintot tett fel a svájci frank gyengülésére az euróval szemben, miközben az múlt csütörtökön 30 százalékkal erősödött a fixnek hitt küszöbszinthez képest, annak most akár negyvenmillió forint veszteséget is pótolnia kell (ezeknek az ügyleteknek az értéke ugyanis a betett pénz többszöröse). Sokan kerülhettek kétségbeesett

helyzetbe, a Solaréhoz hasonló ajánlatokat elfogadók összesen 6–8 milliárd forintot is veszíthettek. Ilyen nagyságrendben bukhattak a különböző online platformokon közvetlenül spekuláló vakmerők is.

Jóllehet, az efféle ügyletek a vagyonosoknak valók, privátbanki ügyfeleknek ők nem kötöttek ilyeneket, mert ezt a frank árfolyamának eddigi rögzítése ellenére is túl spekulatívnak tartották – szögezik le az Erste Banknál. Igaz, eközben az Erste bróker cége aggály nélkül tett a frank gyengülésére „fogadó” ajánlatot az ügyfeleinek. A bankosok szerint egyébként a piacot nem is maga a svájci központi bank döntése, hanem annak hirtelensége és az árfolyam-reakciók sebessége borította fel. A Blochamps pénzügyi elemző cég friss összegzése szerint háromezermilliárd forint megtakarítással bíró magyarországi privátbanki ügyfélkör általában nyert a forint drasztikus gyengülésén. Azzal együtt is, hogy e portfóliónak csak a negyede-ötöde fekszik közvetlenül devizá-

ban, jellemzően euróban vagy dollárban (különösen azok jártak jól, akik az utóbira tettek). Közvetve azok is nyerhettek, akiknek olyan befektetési alapokban forog a pénzük, amelyek forintosak ugyan, de jelentős arányban fektettek például az euróval szemben kitartóan erősödő dollárba. Egyes abszolút hozamú alapok (amelyeket rapid módon mozgatnak a magas kockázatvállalású ügyfelek által elvárt átlagon felüli hozamért) viszont igen sokat buktak múlt csütörtökön, együttesen akár húszmilliárd forintnál is többet. A magukat megégetők a svájci frank fokozatos korrekciójában, illetve az ottani jegybank esetleges intervenciójában bízhatnak, feltéve, hogy nem kell előbb kivenniük a pénzüket a vesztésre álló alapokból.

Kiegyensúlyozottabbak lehetnek azok a – becslések szerint – körülbelül 2-3 ezermilliárd forintos megtakarításhegyen ülő magyarok, akiknek a pénzét Svájcban, esetleg más, ugyancsak kedvező „klímájú” európai államban őrzik. Bár a svájci



SVÁJCIFRANK-ÁRFOLYAM EGY BUDAPESTI PÉNZVÁLTÓNÁL. Drága mutatóvány

százalékkal erősödött a hazai fizetőeszközzel szemben az utóbbi fél évben.

Igazat kell adni ugyanakkor a miniszterelnöknek, aki a devizahitelekkel kapcsolatos intézkedéseket korábban kifogásoló nyugati lapok mostani dícséretét nagyvonalúan akként háritotta el, hogy „ilyenkor kell szerénynek lenni, mint az ibolya”. Hiszen amikor Orbán 2010 májusában átvette a kormányrudat Bajnai Gordontól, a svájci frank még 190

forint környékén cserélt gazdát. Abban, hogy azt követően megugrott az árfolyam, s már a múlt csütörtöki földindulás előtt is 266 forinton jegyezték az alpesi devizát, jelentős szerepük van az Orbán-kormány unortodox intézkedéseinek. Többek között a kölönadók kivetésével és a visszamenőleges törvényhozással előállott adó- és jogbizonytalanságnak, a kiszámíthatatlan gazdaságpolitikának. Melyek láttán a befektetők kétszer is meggondolják, hogy ide-

hozzák a pénzüket, a már itt lévők viszont gondolkodás nélkül hazaviszik a tőkéjüket, gyengítve a forintot.

Utóbbi nagyon is megfelel a 2013 márciusában ugyancsak unortodox irányt vett Magyar Nemzeti Banknak, melynek elnöke nem is titkolja, hogy a forint gyengülésében a korábban olcsóbban összegyűjtött devizatartalék eladásával elérhető árfolyamnyereség ellenőrzés nélküli elköltésének a lehetőségét látja. Amit Orbán szabadon megenged a kedvenc közgazdásza, Matolcsy György által vezetett monetáris hatóságnak. Noha mindketten jól tudják, hogy ezzel a csak szavakban létező államadósság-csökkentés sem valósulhat meg. Az államadósságot ugyan a mostani frankpurparlé önmagában nem hízalja, az Államadósság-kezelő Központ viszont bármilyen devizában is vesz fel hitelt, azt euróra váltja, emiatt a forint uniós pénzzel szembeni folyamatos gyengülése növeli a visszafizetendő állami terhet.

pénzek sem feltétlenül svájci frankban, hanem bármilyen más devizában, részvényben-kötvényben, aranyban vagy befektetési alapban fialnak – oszlatja el az esetleges félreértéseket Nagy Bertalan, az Equilor privátbankára. Karagich István, a Blochamps vezetője úgy kalkulál, hogy az utóbbi egy-két évben már jobban gyarapszik a honi privátbanki vagyontömeg, mint a külföldre vitt pénz, annak ellenére is, hogy az utóbbi utat változatlanul évi 200-300 milliárd forintnyi summa gazdái választják. Több szempontból is megváltozott azonban a külföldi pénztranszfer természete. Például az iránya. Ma már nem a nemzetközi adóegyezményeknek magát fokozatosan megadó (például az amerikai betétesekről információkat kiadó) Svájc, hanem egyre inkább a Távol-Kelet, s ott is kiváltképp Szingapúr a célállomás. Nem véletlen, hogy Németh Zsolt, az Országgyűlés külügyi bizottságának elnöke minapi távol-keleti körútján Malajziát és Szingapúrt Magyarország

legfontosabb délkelet-ázsiai partnereiként jelölte meg.

Meglehet, elődeinél is szemforgatóbb a jelen magyar politikai hatalom a külföldre vitt megtakarításokat illetően. Egyrészt adóelkerülőnek vélelmezi, és szankciókkal fenyegeti azokat, akik nem éltek az eddigi adóamnesztiákkal. Márpedig jócskán ők vannak többen a betéteiket külföldön elhelyezők táborában, hisz 2008 óta összesen körülbelül 150 milliárd forint kimenekített tőke jött vissza „amnesztiásként”. Másrészt úgy tudni, az elmúlt években szépen tollasodó politikusok egy része is előszeretettel utaztatja a pénzét – ők vélhetően most is nagyot kaszáltak. Ma már a politikusok – mondja a HVG névtelenségbe burkolózó szakértője – nem aktatáskában viszik (vitetik) ki a bankókat, hanem „elit strómanok” közreműködésével, akik révén e vagyonok vállalkozói tőkeként térnek vissza – s gyarapodnak itt tovább, például uniós forrásokból. ■ GYENIS ÁGNES

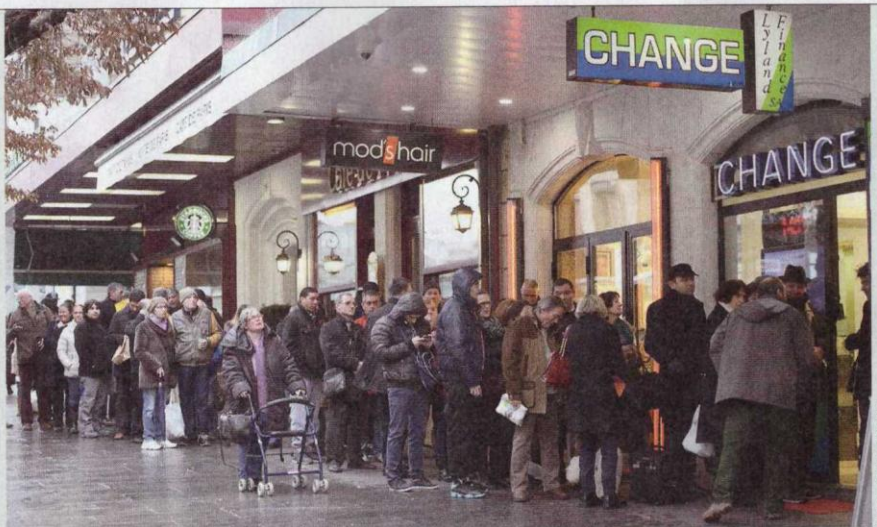
A KORMÁNYZATI-JEGYBANKI HAZARDÍROZÁS
A Magyarországra nézve még kegyelmi-nek tekinthető nemzetközi befektetői klíma közepette is azzal járt, hogy az egykori régiós éltanuló mára a legsérülékenyebb kelet-közép-európai gazdasággá vált, bármilyen globális megingás esetén a befektetők először innen viszik ki a pénzüket. Ahogy Balásy Zsolt, a már MNB-tulajdonú MKB Bank részvénystratégája az MTI-nek találóan vázolta, a heves piaci mozgások elől hirtelen minden piaci szereplő fedezékbe húzódik, megválnak a kockázatosabbnak ítélt eszközöktől – köztük az olaj- ▶

Kinyílt a svájci retesz

Már a jegybankároknak sem lehet hinni – ez még a legenyhébb kritika volt, amit Thomas Jordan, a Svájci Nemzeti Bank (SNB) elnöke kapott az után, hogy múlt csütörtökön évtizedek óta nem látott vihart okozott a nemzetközi valutapiacokon. Jordan ugyanis az utolsó pillanatig nem győzte hangoztatni, hogy az euró 1,2 svájci frankos értékét rögzítő árfolyamplafon a monetáris politikájuk kőbe véselt eleme, majd pedig egyetlen hirtelen mozdulattal kiütötte. Mint mondta, ha csak apró utalást is megengedett volna a tervezett lépésre, akkor a spekulánsok hatalmasat kaszálhattak volna, ezért meglepetésre volt szükség. Abban nem is volt hiba: a horgony eloldásának bejelentését követően a frank az árfolyamplafont áttörve percek alatt 40 százalékat erősödött.

A sokkhatásra jellemző, hogy – noha a nemzetközi valutapiacok forgalma napi 5300 milliárd dollár – a likviditás nem volt képes követni a frankárfolyam rakétázását, ami dermesztő veszteségeket hozott. A világ legnagyobb valutakereskedője, az amerikai Citigroup állítólag 150 millió dollárt bukott a káosz órai alatt, ugyanennyit a második német Deutsche Bank, míg a harmadik brit Barclaysnak talán éppen sikerült megúszni, hogy mínusza elérje a százmilliót. Az egyik legnagyobb amerikai lakossági devizabroker, az FXCM ügyfelei – akik alighanem kockázatos tőkeáttételes tranzakciókkal spekuláltak – legalább 225 millió dolláros veszteséget szenvedtek el, és a cégnek 300 milliós gyors hitelre volt szüksége az életben maradáshoz.

A svájci óragyártók az ezen a héten rendezett éves genfi presztízs kiállításukon lógó orral lézengenek majd, Nick Hayek, a Swatch-csoport vezetője alig talált szavakat a meghökkenéstől. A durva cserearányromlás ráadásul egy nehéz év után jön a zömében exportból élő óragyárak számára, amelyek alig tudják kivédeni a csapást,



EURÓÉRT SORBAN ÁLLÓK GENFBN. Léptékváltás

hiszen egy 2013-as törvény szerint – más iparágakkal együtt – csak akkor írhatják rá a termékükre, hogy „Swiss Made”, ha értékének legalább 60 százalékát Svájcban állítják elő. De megsínyli az egész gazdaság, amelynek legfontosabb kereskedelmi partnere az eurózóna, s az áruk és szolgáltatások kivitele a GDP több mint 70 százalékával egyenlő. A közgazdászok szinte biztosra veszik a bénító hatású árcsökkenés, a defláció bekövetkeztét, az UBS bank azonnal 1,8-ról 0,5 százalékra rontotta idei növekedési előrejelzését, mások pedig a recessziót sem tartják kizártnak.

A kelet-közép-európai országok devizahitelei közül sokan svájci frankban adósdottak el, ők törlesztőtörlesztük elszaladásával számolhatnak. Míg Magyarországot a jelzáloghitelek tavaly elrendelt kötelező forintra váltása miatt a tudósítások hol ügyesnek, hol szerencsésnek nevezik, Lengyelországban a kormány, a jegybank és a pénzügyi felügyelet képviselői válságtanácskozást hívtak össze. A zloty egy csapásra csaknem 20 százalékot gyengült a frankkal szemben, márpedig a jelzáloghitelek 37 százalékát, 131 milliárd zlotyt (9800 milliárd forintot) a svájci valutában vettek fel,

s a probléma banki információk szerint 1,5 millió embert is érinthet. Az ügypróbatétel elé állíthatja a jobbközép kormányt, amely októberben választások elé néz – az ellenzéki jobboldali konzervatív Jog és Igazságosság párt máris azt követeli, hogy az adósok a január 14-ei árfolyamon törleszthessék a hitelüket. Marek Belka jegybankelnök pedig úgy nyilatkozott, a pénzügyezeteknek kamatot kellene csökkenteniük, hogy mérsékeljék az adósok terheit.

Csehországban, ahol elhanyagolható a frankhitelek mennyisége, azért tört ki vihar, mert Milos Zeman államfő a tavaly rögzített 27 koronás euróárfolyam-plafon eltörlését és a valutát gyöngítő intervenció abbahagyását követeli, míg Bohuslav Sobotka az általa irányított jegybank függetlenségét védelmezi. Romániában és Horvátországban – utóbbiban hétfőn, egy évre, a nagy ugrás előtti 6,39 kunán rögzítették a svájci valuta kurszusát – 10 százalék alatti a frankhitelek részesedése. Ausztriában, bár 2008-ban megtiltották az ilyen kölcsönök folyósítását, november végén még 29,5 milliárd eurónyi volt belőlük.

A svájci jegybank 2011 szeptemberében húzott plafont a frank erősödése fölé, mert

► től, illetve most éppen az eurótól, valamint a forinttól és az OTP-részvényektől –, melyek árfolyama emiatt esik. A magyar befektetések rizikósságával magyarázható, hogy míg a lengyel zloty, a cseh korona és a román lej 5 százalékkal gyengült az euróhoz képest 2010 közepe óta, a forint több mint 20 százalékkal.

Mivel pedig az irányváltásnak a szán-

déka sem látszik a gazdaságpolitikában, nagyon úgy tűnik, tartósan be kell rendezkedni a 300 forint feletti euró-, svájcifrank-, valamint dollárárfolyamra. A svájci jegybank elnöke szerint a frank ugyan valamelyest visszagyengülhet, hosszú távon így is 1,1 egységet kell majd adni belőle egy euróért, miközben a dollár mindkettővel szemben töretlenül teret nyer.

A frankerősödést azonnal megéreztek azok, akik svájci sielésükhöz vagy ottani tanulmányaik díjának rendezéséhez nem vették meg korábban az alpesi devizát. Idehaza pedig azok, akik olyan hazai befektetési alapokban tartották a pénzüket, amelyek a svájci deviza euróval szembeni árfolyamának gyengülésére játszottak. A legnagyobbat, mintegy 22,4 milliárd forintot az OTP

a Görögország megingásával kiobbant európai adósságválság fölérősítette a tőkeáramlást a menedékként szolgáló valutába, felértékelődési nyomás alá helyezve azt. Azóta az árfolyam csak egyszer, 2012 áprilisában lépte át ideiglenesen a határt – most már a paritás környékén van az euróval szemben –, a stabilitás azonban sokba került: a makacs euróvásárlások miatt az SNB valutatartaléka 525,3 milliárd svájci frankra emelkedett, ami a GDP négyötödével egyenlő. Azt, hogy fontos szerepe ellenére Svájc milyen sebezhető játékos a nemzetközi valutapiacra, jelzi, hogy az amerikai jegybank feladatát ellátó Fed a történelemben példátlan eszközvásárlási programjával a válság előtti több mint négyszeresére, 4 ezermilliárd dollár fölé emelte a mérlegfőösszegét, ám ez még mindig csak a GDP 25 százaléka – igaz, könnyű dolga volt, mert bankóprése a világ legfontosabb tartalék valutáját ontotta.

Higgadtabb elemzők szerint Svájcnak nem volt más választása, mint bedobni a törülközőt. Az intervenció már amúgy is magas költsége ugyanis jócskán megrugra az Európai Központi Bank (EKB) eszközvásárlási programjától, aminek bejelentését mindenki a kormányzótanács január 22-ei ülésétől várta. Az intézkedéssel az EKB sokak szerint kissé késve követi a már 2008-ban erre az útralepített amerikai és brit jegybankot, s két évvel lemaradt Japán mögött is, ezzel fölösleges szenvedésre kárhoztatva a restrikcióban lévő eurózónát. Mario Draghinak, az EKB olasz elnökének azonban le kellett győznie a bankóprás beindításában történelmi félelmek miatt a hiperinfláció veszélyét látó németek ellenállását, ami mostanra sikerült.

Az eurózóna frankfurti székhelyű jegybankjának ugyanakkor sokkal nehezebb dolga van, mint amerikai, brit vagy japán társának, mert nem egy homogén gazdasági zóna államkötvényeit vásárolja, hanem 19, eltérő piaci megítélésű szuverén országét. Még azt is az utolsó pillanatig

találgatták, hogy az eszközvásárlásnak lesz-e deklarált, ötszáz- vagy ezermilliárd eurós felső határa, s a piaci tranzakciókat folyamatosan, vagy a Fed mintájára rögzített havi összegben hajtják végre. Ennél sokkal bonyolultabb ügy, hogy miből és mennyit vegyenek. Kizárt, hogy a piaci logikát követve csak a legmegbízhatóbb kötvényekből vásároljanak, mert akkor legfeljebb német, holland, francia vagy finn papírjaik lennének, miközben éppenséggel a befektetők által nem túl sokra értékelt görögöknek, olaszoknak, portugáloknak és spanyoloknak lenne szükségük lélegzetvételnyi szünetre. Ám az EKB az ő papírjaikból sem vehet sokat, mert azzal túl magas kockázatot vállalna, amit Berlinben rossz szemmel néznének. Így fölmerült, hogy az eurózónatagok államkötvényeiből azonos arányban vásárol az EKB, de az is, hogy a papírokért az egyes országok jegybankjai vállalják a végső felelősséget.

Az EKB célja a hat év alatt a harmadik recessziója szélén tancoló eurózóna gazdaságának élénkítése, és annak megakadályozása, hogy a defláció minden növekedési kilátást tönkretessen, és az EU-ra olyan elveszett évtized várjon – vannak, akik szerint ebből már legalább három évtelt, mint ami a szintén a konjunktúrája felpörgetésével erőlködő Japánt sújtotta. Ezért a legrosszabbkor jött az Eurostat jelentése, mely szerint az árak decemberben – az olajárzuhanás kellemetlen mellékhatásaként – nemcsak az eurózónában, hanem az egész EU-ban csökkentek, amire még nem volt példa. A svájci jegybank okozta felfordulásnak, az EKB eszközvásárlási programjának, valamint annak, hogy az amerikai gazdaság újra a világ lokomotívjává válhat, tartós következménye is lehet, az utóbbi bő egy évtized alatt a valutapiacokon kialakult status quo felbomlása és a keresztárfolyamok átrendeződése: a dollár és a svájci frank tartós ereje, valamint az euró süllyedő pályára állása. ■ NAGY GÁBOR

Supra Alap bukott, miután az általa kezelt vagyon 19 százalékkal értékelődött le. Nem ez volt az első nagy vesztesége az alapnak, 2008-ban 13, 2009-ben és 2011-ben 25-25 százalékkal esett az árfolyama, de azt a minimálisan ajánlott 3–5 éves befektetési időtávon belül sikerült ledolgoznia, és összességében két számjegyű hozamot produkált – közölte a HVG-vel az OTP Alapkezelő.

Amivel azt sugallta, hogy aki türelmes, és nem adta vagy adja el pánikszerűen befektetési jegyét, az mérsékelheti vagy akár el is tüntetheti a veszteségét.

HOSSZABB TÁVON VESZÉLYEZTETETTEK az autós és személyi devizahitelekkel – melyek 90 százaléka frankos – még tartozók, mivel rájuk nem terjed ki a fo-

5 OSCAR®-DÍJ JELÖLÉS

LEGJOBB SZÍNÉSZ · LEGJOBB SZÍNÉSNŐ · LEGJOBB ZENE

"A MŰVÉSZISÉG
ÉS A TÖKÉLETESÉG
SZÍVSZAGGATÓ
MESTERI ÖTVÖZETE"

REA BRED, NEW YORK OBSERVER

EDDIE REDMAYNE · FELICITY JONES

A MINDENSÉG ELMÉLETE

JANE ÉS STEPHEN HAWKING KÜLÖNLEGES TÖRTÉNETE

WORKING TITLE

WWW.UFDUNA.HU/AMINDENSEGELMELETE



A HEGYNY MÁR KAPHATÓ A BOLDOKBAN!

JANUÁR 22-TŐL A MOZIKBANI!

UNIVERSAL KARAKTEREK 100%-ON

Tizenkét éven
altaluk számára
nem ajánlott

12



SVÁJCIFRANK-ALAPÚ LAKÁSHITEL HIRDETÉSE 2008-BAN. Piros lapot kaptak

► rintosítás. Ez 370 ezer szerződés durván 400 milliárd forintnyi adósságállományát érinti a Magyar Nemzeti Bank tavalyi év végi adatai szerint, az átlagos hiteltartozás 1,4 millió forint. Mivel négy és fél éve nem lehet devizahitelt felvenni Magyarországon, a jelzáloghitelekkel jellemzően rövidebb futamidejű személyi kölcsönök kétharmada 2015. az autóhiteleké pedig 2016 végéig kifut. Addig viszont folyamatosan nőhetnek a havi törlesztési terhek, hacsak az ellenzék nyomására a kormány nem könnyíti e kör terheit. Ez ügyben Orbán hárított, mondván, erről a bankoknak és a devizahiteleseknek kell tárgyalniuk, a kormány legfeljebb csak közvetíthet. Rogán Antal Fidesz-frakcióvezető – meglehet, pusztán politikusi reflexből – ugyanakkor azzal kecsegtetett, hogy a devizaalapú jelzáloghitelek árfolyamrésével és az egyoldalú kamatmódosításokkal kapcsolatos banki elszámolás után esetleg a hasonló autóhitelek és személyi kölcsönök kárvallottjait is megmentik.

A megnövekedett törlesztőrészek most hamarabb, már a következő 1–3 hónapban

padlóra küldhetik a 250 ezer, összességében mintegy 300 milliárd forinttal adós lízinges ügyfelet, mint a forint 2008. őszi hasonló mértékű, jó 20 százalékos gyengülése idején. Ezúttal ugyanis a lakossági ügyfeleknek kisebb a tartalékuk, mint a válság kitörésekor volt – figyelmeztetett Lévai Gábor, a Magyar Lízingszövetség főtitkára.

ANNAK ELLENÉRE TOVÁBB GYENGÜLHET a forint, hogy Gárgyán Eszter, a Citibank budapesti elemzője szerint a devizahitelek forintba váltása látványosan csökkentette Magyarország kockázatát. Számításai alapján az ország devizakitettsége 3–5 milliárd euróra csökkent, ami már csak a GDP 3–5 százalékának felel meg a korábbi 12–15 százalékkal szemben. A helyi önkormányzatoknak már szintén nincs devizaadósságuk, miután azt a központi költségvetés tavaly átvállalta és forintba váltotta. Mintegy 1200 kis- és középvállalkozó viszont továbbra is kiszolgáltatott lesz a svájci fizetőeszköz árfolyammozgásának, teljes kitettségük 2–4 milliárd frank lehet.

Az erősebb frank miatt csökkenhet a nyereségük, így kevesebb maradhat nekik beruházásokra.

A bővli, azaz befektetésre nem ajánlott hitelminősítésű Magyarország fizetőeszközeinek általános gyengülése hosszabb távon azzal jár, hogy hiába is csökkennének tovább a világpiacon a hazai üzemanyagok egy idő után

Nyertesek

- a svájcifrank-alapú jelzáloghitelesek, akik törlesztőrésztüket január 1-jétől 256,5 forintos árfolyam alapján fizetik, adósságukat pedig a bankok február 1-jétől ugyanezen kurzuson váltják át forintra;
- azok az exportőrök, akiknek a költségei nagyjából forintban merülnek fel;
- akik a megtakarításaikat svájci frankban tartják.

Vesztesek

- a svájcifrank-alapú autós, személyi és nem lakásfedezetű kölcsönrel, lízingszerződéssel rendelkezők;
- az importőrök;
- a Svájcba utazók, akik korábban nem váltottak frankot;
- a Svájcban tanulók, akik nem rendezték előre tandíjukat;
- a svájci frank gyengülésére játszó befektetési alapok jegyeinek tulajdonosai.

már nem kerülnének kevesebbe, sőt ad absurdum még drágulhatnak is, miközben a többi áru importjára eleve egyre többet kell fizetni. Igaz, az exportálók bevételei egyre többet érhetnek, ám a kiviteli kilátások a fő exportpiacnak számító eurózóna lassulása, deflációba hajlása miatt nem túl biztatóak.

Az exportcégek közül egyébként csak azok profitálhatnak maximálisan a forintgyengülésből, amelyeknek kizárólag forintban merülnek fel költségeik, nincs vagy minimális az importjuk. Ilyen például a Magyar Telekom. Elenyésző a Richter frankkötettsége – elsősorban svájci leánycége miatt –, miközben jól jár azzal, hogy gyógyszerei több mint 90 százalékát külföldön értékesíti. A Molnál már nem ennyire egyértelmű a helyzet, hiszen bár bevételei dollárban és euróban is keletkeznek, költségeinek egy része szintén devizában merül fel.

A bankok – állításuk szerint – az MNB által még tavaly, 309 forintos árfolyamon felkínált 9 milliárd euró megvételével bebiztosították magukat az ellen, hogy bukjának a zömében svájcifrank-alapú devizahitelek február 1-jei forintosításán. Ám az OTP Banknak – külföldi leánybankjai révén – még így is maradhatott 1 milliárd franknyi kitettsége. ■ CSABAI KÁROLY

A svájci frank, az euró és a dollár forintárfolyama

